

Maatschappelijk Rendements Analyse Sociale Interventies

Stel, je bent projectleider van een project waar veel mensen vanuit heel verschillende invalshoeken invloed op willen uitoefenen. Nut en noodzaak worden ter discussie gesteld. Wat te doen? Een Maatschappelijke kosten-batenanalyse toepassen? Dat gaat misschien wat ver, of toch niet ...

Organisaties werkzaam in de zorg, welzijn of andere maatschappelijke dienstverlening worden in toenemende mate geconfronteerd met vragen als: Wat levert deze interventie op en wat is de relatie met de kosten die worden gemaakt? Er is niet alleen een grote aandacht voor effectiviteitsonderzoeken, ook kosten-batenanalyses en allerlei varianten daarop staan in de belangstelling.

In 2008 hebben Ecorys en het Verwey-Jonker Instituut in opdracht van het Rijk een handleiding geschreven voor kosten-batenanalyses in het sociaal domein. In de periode daarna hebben we gezamenlijk de MKBA-methode toegepast op een wijkontwikkelingsprogramma van de gemeente Roosendaal. Een volledige MKBA is echter een zwaar instrument dat een stevige inspanning vereist. Om de MKBA-methodiek ook op individuele sociale interventies te kunnen toepassen, hebben we een specifieke lichte versie ontwikkeld: de Maatschappelijke Rendements Analyse (MRA) voor sociale interventies.

Wat is een MRA voor sociale interventies?

De analyse geeft inzicht in de toegevoegde waarde van een sociale interventie. Standaard wordt gekeken naar de probleemdefinitie en mogelijke alternatieven van een interventie. Uiteraard wordt daarbij de vraag gesteld 'Wat gebeurt er als we niets doen? Alle relevante effecten van een sociale interventie worden geïnventariseerd volgens de methode van de kosten-batenanalyse. De MRA voor sociale interventies verheldert de vraag óf en in welke mate de sociale interventie bijdraagt aan het verhogen van welvaart in een gebied. Een MRA geeft niet alleen financiële stromen weer, maar brengt ook alle maatschappelijke en sociale effecten van een interventie in kaart. Om deze effecten goed te kunnen afzetten tegen de kosten worden ze zoveel mogelijk uitgedrukt in geld. Daarnaast biedt het inzicht in de vraag bij welke betrokkenen de kosten en effecten terecht komen.

Het proces van een MRA

Bij het uitvoeren van een MRA doorlopen we drie stappen met elk een bespreking met de betrokkenen die zicht hebben op de effecten- en kostenkant van een interventie.

1. In de eerste stap werken we aan de probleemdefinitie, inventariseren we de onderdelen van de interventie, bepalen we de relevante actoren en verkennen we wat er gebeurt zonder de interventie.

Voorbeeld: MRA Sociaal raadslieden Beverwijk

Sociaal Raadslieden geven gratis advies en informatie op sociaal-juridisch terrein aan mensen die problemen hebben met regels en instanties. Voor Beverwijk levert iedere geïnvesteerde euro 1,5 euro aan welvaartsstijging op. De gemeente draagt alle kosten van het werk van Sociaal Raadslieden. De baten komen vooral terecht bij de cliënten van de Sociaal Raadslieden in de vorm van extra inkomen. Baten komen ook terecht bij (uitkerings)instanties in de vorm van minder administratieve kosten. Naast de onderzoeksresultaten bleek de MRA ook een zinvol denk-proces bij het creëren van duidelijkheid. De aandacht voor de zachte kant van het werk in combinatie met de harde cijfers ervaart men als positief.

